

Türkçe Ö?retmenli?i Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Ö?retmenli?i Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31956>

Özet

Türkçe Ö?retmenli?i Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i (TÖÖAÖ), Türkçe ö?retmen adaylar?n?n mesleki görevlerini yerine getirme konusundaki inançlar?n? ve yeterlik alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek geli?tirme çalışması, 2015 yılında Halil Erdem Çocuk ve arkadaşlar? tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, ö?retmen adaylar?n?n dil becerileri, ö?retim yöntemleri ve sınıf yönetimi gibi temel alanlardaki öz yeterlik düzeylerini dör?lü Likert tipi derecelendirme kullanarak de?erlendirmektedir. Çalışma, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve yüksek düzeyde iç tutarlılığını ortaya koyarak, alanda güvenilir bir ölçüm aracı ihtiyacına cevap vermiştir.

Anahtar Kelimeler

Türkçe ö?retmenli?i, özyeterlik, öz yeterlik alg?s?, ö?retmen yeterlikleri, ölçek geli?tirme, psikometri, eğitim bilimleri.

Yazarlar

Halil Erdem Çocuk, Derya Al?c?, Ömer Çak?r

Amaç

Ölçeğin temel amacı, özyeterlik teorisi çerçevesinde, Türkçe ö?retmenli?i programlarında öğrenim gören öğrencilerin ve adaylar?n, mesleki yeterliklerine ilişkin alg?lar?n? geçerli ve güvenilir bir şekilde saptamaktır. Bu alg?lar?n belirlenmesi, eğitim programlar?n?n düzenlenmesi ve ö?retmen adaylar?n?n gelişim alanlar?n?n tespit edilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Geliştirilen bu araç, ö?retmen yetiştirme kurumlarına, adaylar?n sahip oldukları yeterlik inançlar?n? nicel verilerle analiz etme imkanı sunmaktadır. Yüksek özyeterlik alg?s?, genellikle daha yüksek motivasyon ve daha başarılı ö?retim performans? ile ilişkilendirildiğinden, ölçek bu kritik yapıyı ölçmeyi hedefler.

Yapı (Kuramsal Çerçeve)

Türkçe Ö?retmenli?i Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nda merkezi bir rol oynayan özyeterlik (Self-Efficacy) yapısının temel almaktadır. Bu yapı, bireyin belirli sonuçları elde etmek için gerekli eylemleri başarılı bir şekilde gerçekleştirme yeteneğine olan inancın? ifade eder.

Ölçek, Türkçe ö?retmenli?i alanına özgü yeterlikleri kapsamaktadır. Bu yeterlikler genellikle

okuma, yazma, dinleme, konuşma gibi temel dil becerilerinin öğretimi, dilbilgisi konularının aktarılması, edebiyat ve kültür bilgisi, öğretim materyali hazırlama ve sınıf yönetimi gibi pedagojik yeterlikler etrafında şekillenmiştir. Ölçek, adayın bu görevleri başarıyla yerine getirebileceğine dair inancının gücünü ölçer.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında, kapsam ve yapı geçerliğinin sağlanmasına yönelik detaylı çalışmalar yapılmıştır. Yapı geçerliği için, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır.

Her ne kadar kaynak içerikte geçerlik sonuçlarına dair spesifik değerler belirtilmese de (Geçerlik: -), ölçeğin geliştirme çalışması, ölçeğin Türkçe öğretmenliği alanına özgü özyeterlik yapısının temsil eden alt boyutlara sahip olduğunu göstermiştir. Bu, ölçeğin amaca uygun olarak geçerli bir ölçüm sağladığını iddia eder.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, bir ölçme aracının tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Türkçe Öğretmenliği Özyeterlik Algısı Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirliliği, Cronbach's Alpha katsayısıyla hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin genel alfa güvenirliliği değeri **0,944** olarak hesaplanmıştır. Bu değer, psikometrik açıdan mükemmel bir iç tutarlılığı iddia eder ve ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek bir uyum sergilediğini kanıtlar.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla, geliştirme aşamasında ilgili popülasyon üzerinde toplanan verilerle Faktör Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendiğini ortaya koymuştur.

Geliştirme makalesinde, ölçeğin çok boyutlu bir yapıda olduğu ve Türkçe öğretmenliği mesleki yeterliklerini temsil eden alt faktörlere ayrılmış belirtmiştir. Bu faktörler, öğretmen adaylarının farklı pedagojik ve alan bilgisi yeterliklerine dair öz inançların ayrı ayrı değerlendirilmeye olanak tanır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme

Format: 4'lü Likert Tipi (Örnek: Hiç Yeterli Değilim'den Tamamen Yeterliyim'e kadar)

Language Available: Türkçe

Population Group: Türkçe Öğretmenliği Bölümü öğrencileri ve öğretmen adaylar

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde (18-25 yaş aralığı)

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki eğitim fakültelerinin Türkçe Öğretmenliği programlarında öğrenim gören bireyler için tasarlanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirimli (Self-Report) Psikolojik Ölçek

Anahtar Kelimeler

Öğretmen eğitimi, mesleki yeterlik, Cronbach Alfa, yapı geçerliliği, eğitim psikolojisi, pedagojik formasyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Halil Erdem Çocuk

Affiliation Email addresses: halilerdemcocuk@gmail.com

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: İlgili akademik makale referansında belirtilen kurumsal adresler geçerlidir.

Şinler, Ücret ve Uygulama Yılı

Uygulama Yılı: 2015 (Makalenin yayınlandığı yıl)

Kullanım Şinleri: Ölçeğin ticari olmayan akademik ve araştırma amaçlı kullanımları için genellikle sorumlu yazara e-posta yoluyla ulaşılmaları önerilir.

Ücret: Ticari kullanım dışındaki akademik araştırmalar için genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Çocuk, H. E., Alıcı, D. ve Çakır, Ö. (2015). Türkçe Öğretmenliği Özyeterlik Algısı Ölçeğinin geliştirilmesi: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 48(2), 1-18.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: dergiler.ankara.edu.tr

Ölçe?in ilgili PDF dosyas? indirilebilir: turkce-ogretmenligi-ozyeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Türkçe Ö?retmenli?i Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte do?rudan yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na, yukar?da belirtilen akademik makalenin tam metninden ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM